

Journal of Recreation and Tourism Research

Journal home page: www.jrtr.org

ISSN:2148-5321

LİSANS DÜZEYİNDE TURİZM EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN SEKTÖRE BAKIŞ AÇILARININ BELİRLENMESİ: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Gözde BAYRAM^a

Burhanettin ZENGİN^b

^aSakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, Türkiye (gozdebayram061@gmail.com)

^bSakarya Üniversitesi Turizm Fakültesi, Sakarya, Türkiye (bzengin@sakarya.edu.tr)

ARTICLE HISTORY

Received:

31.03.2017

Accepted:

10.04.2017

Anahtar Kelimeler:

Turizm Eğitimi,
Kariyer,
Öğrenci,
Sakarya Üniversitesi

Keywords:

Tourism Education,
Career,
Student,
Sakarya University

ÖZ

Lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilerin sektörde kariyer yapmaları turizmde nitelikli personel ve istihdam sorunları açısından önemlidir. Araştırmalara göre turizm eğitimi almak isteyen öğrencilerin eğitimlerini tamamladıktan sonra kariyer tercihlerinde önemli değişiklikler yaşadıklarını göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, turizm eğitimi alan öğrencilerin sektöre bakış açılarının belirlenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden faydalanılmıştır. Veri toplama aracı olarak anket tercih edilmiştir. Çalışma kapsamında 225 öğrenciden veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Yapılan analizler neticesinde öğrencilerin sektöre bakış açılarının genel olarak olumlu olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin sektöre bakış açıları bazı demografik değişkenliklerine göre farklılık göstermektedir.

ABSTRACT

It is important for the students who are studying at undergraduate level to have a career in this sector for qualified personal and employment problems in tourism. According to the researches, students who want to study tourism show significant changes in their career preferences after completing their education. The aim of this study is to investigate the effect of sectorial perspectives of tourism students on their career in this area. For his purpose, a survey was conducted with the tourism students of Sakarya University. The obtained data were analyzed by applying the SPSS analysis method of the student 225 who was studying tourism in Sakarya University. Various suggestions were made by interpreting the obtained results.

GİRİŞ

Turizm sözcüğünün kökü Latince'den gelmektedir. Latince "Tornus" sözcüğü bir "dönme hareketini" anlamına gelmektedir ve İngilizce "Touring" kelimesi ile "Tour" kelimesi de bu sözcükten türetilmiştir. "Tour" dairesel bir hareketi, hareket edilen yere dönmek şartıyla bazı yer ve yörelerin ziyaret edilmesi anlamına gelmektedir.. "Touring" kelimesi ise; zevk ve eğlence için yapılan, eğitsel ve kültürel özellik içeren seyahatler için kullanılmaktadır (Özgen, 2011:6).

Turizm; insanların kendi konaklama yerleri dışında sürekli yerleşmemek, özellikle politik ve ticari bir amaç olmaksızın, iş, merak, din, sağlık, spor, dinlenme ve kültür gibi amaçlarla veya grup halinde yaptıkları seyahatlerden gittikleri yerde 24 saati aşan konaklamalardan ortaya çıkan iş ve ilişkileri kapsayan sosyal bir olaydır (Durgun, 2006:6). Turizm; dinlenme gereksinimleri, doğal güzellikleri tanıma isteğine, doğanın insanlara mutluluk verdiği inancına dayanan ve özellikle ticaretle sanayinin gelişmesi ve ulaşım imkânlarının daha kolay hale gelmesinin sonucudur. (Yoldaş, 2013:3). Turizm, para kazanmak amacı olmaksızın, bir yerde devamlı kalmamak şartıyla, yabancıların konaklama yerleri dışında yaptıkları seyahat ve konaklamalardan meydana gelen faaliyetler bütünü olarak da tanımlanabilmektedir (Akat, 2008:3).

Turizm kavramı için günümüze dek farklı tanımlar yapılmıştır. Turizm kavramının ilk tanımı 1905 yılında Guyer-Feuler tarafından yapılmıştır. Guyer-Feuler turizmi, gittikçe artan hava değişimi ve dinlenme gereksinimleri, ulaşım araçlarının kusursuz hale gelmesinin bir sonucu olarak milletlerin ve toplulukların birbirleriyle daha çok yakınlaşmasına olanak veren modern çağa özgü bir olay olarak tanımlamaktadır (Pehlivan, 2008:3). OECD (İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı) turizm komitesince kabul edilen ve (1937 tarihli) Birleşmiş Milletlerce belirtilen turist ve turizm tanımı şöyledir. Zevk ve eğlence için, tatil amacıyla, ailevi, sağlık vb. sebeplerle seyahat edenler, bilimsel, idari, diplomatik, dini, sportif vb. sebeplerle veya bu çeşit toplantılara katılmak amacıyla seyahat edenler, iş seyahati yapanlar, deniz gezileri yapanlardır (Şahiner, 2012:7).

Turizm, insanların boş zamanlarını nasıl kullanacaklarına ilişkin ekonomik bir kararla başlayan ve yatırım, tüketim, istihdam, icraat ve kamu gelirleri gibi çok yönlü olan sosyoekonomik bir olaydır (Aydemir, 2008: 3). Günümüzde birçok ülke ekonomisini derinden etkileyen, küresel ekonominin önemli bir parçasını oluşturan, kültürlerarası etkileşimin temel öğelerinden birisi olan turizm, tarihsel süreç içerisinde sürekli yer almakla birlikte bu eylemin ardında yatan nedenler de insanlığın gelişimi ile birlikte gelişmiştir ve bu gelişim süreci hala devam etmektedir (Sezer, 2010:3). Turizm kavramı; günümüzde en fazla kullanılan kavramlarından biridir. Geniş kitleler tarafından zahmetsizce katlanılabilecek bir etkinlik olarak turizm; modern çağ insanının uzaklaşma ve başarıya arzusunu ifade etmektedir (Uluçeçen, 2011:5).

Turizm kavramının birçok tanımı olmasına rağmen günümüzde kapsamlı bir tanımın varlığından söz etmek zordur. Bunun nedeni, turizmin öznesinin insan olmasından ve sosyal, psikolojik, ekonomik, politik, hukuki çok sayıda değişkenleri bir arada barındırmasıdır (Özgen, 2011:5). Genel anlamda turizm; turist, turistik destinasyon ve arasındaki hareketliliği içeren bir olgudur. Bu olgu; ekonomik, sosyal, politik, kültürel sonuçlar doğuran ve sosyal, ekonomik, hukuki, coğrafi, politik ve teknolojik çevreler içinde gelişen ve değişen olay veya sistemlerdir (Uluçeçen, 2011:6).

LİTERATÜR İNCELEMESİ

Mesleki ve teknik eğitim almakta olanlar için, mezun olduğunda eğitim aldığı alandaki çalışma düşüncesi, ilgili sektördeki nitelikli işgücünün istihdamı ve sektöre ilişkin hizmet kalitesinin artırılması, o alan için ayrılan kaynakların etkin ve verimli kullanılması açısından önemlidir (Çatı ve Bilgin, 2013: 24). Uluslararası turizm pazarından daha fazla pay almak isteyen ülkelerin rekabet ortamı içerisinde hizmet kalitesine ve nitelikli işgücüne daha fazla önem vermeleri gerekmektedir. Hizmet kalitesinde insan faktörünün önemi düşünülerek istihdam edilen personelin mesleki ve teknik eğitim düzeyinin olmasına dikkat edilmelidir. (Cömert, 2014: 51). Modern turizm anlayışının gerektirdiği hizmet kalitesinin sunulması personelin mesleki ve teknik eğitim bilgisiyile doğru orantılıdır. (Baltacı, Üngören, Avsallı ve Demirel, 2012: 17).

Otel işletmelerine yönelik talep; müşterilerin demografik özellikleri, gelir düzeyleri, eğitim ve kültür seviyeleri gibi faktörlere bağlı olarak değişmekle birlikte, müşterilerin otel işletmelerinden beklentileri genelde belli

noktalarda birleşmektedir. Otel işletmelerinde her bir müşterinin, geceleme ve yeme-içme gibi temel ihtiyaçları yanında, otelin eğlence imkânlarından yararlanma gibi özel ihtiyaçları da bulunmaktadır (Erdem, 2010:2).

Öğrencilerin beklentileri, yükseköğretimde turizm eğitiminin hizmet kalitesinin iyileştirilmesine ve geliştirilmesine yönelik çalışmaların önemli faktörlerinden birisini oluşturur. Öğrencilerin beklentilerinin karşılanması ve bu beklentilerin üstünde hizmet sunmak için öncelikle öğrencilerin beklentileri üzerinde durulması önem arz etmektedir (Güzel Şahin, 2011:50). Günümüzde özellikle eğitim-istihdam ilişkisi ve meslek standartları gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Piyasa şartları tarafından belirlenen istihdam şekilleri ve imkânları, verimli bir eğitimin de nasıl olması gerektiğini göstermektedir (Ulama, Batman ve Ulama, 2015:341).

Yirminci yüzyılın ikinci yarısından itibaren hızla büyümeye başlayan turizm, günümüzde gelişmiş endüstrilerden biri haline gelmiştir. Bu denli büyük yatırımların yapıldığı, çevrenin değişime uğratıldığı, bazı destinasyonların turistlerin akınına maruz bırakıldığı bu endüstride çevreye verilen zararın boyutları her zaman tartışma konusu olmuştur. Bunun en önemli nedenlerinden biride turizm endüstrisinin hammaddesinin bizzat kirletmekte ve bozmakta olduğu bu “doğal çevre” olmasından kaynaklanmaktadır (Coşkun, 2010: 99). Turizm kavramını genel anlamda açıklamak gerekirse (Özgen, 2011:8);

- Hareket ve geri dönüşü ifade etmektedir.
- Sürekli yaşanan yerin dışına yapılan seyahatlerdir.
- Gidilen yerde geçici konaklamayı, sonra ikametgâha geri dönüşü içerir.
- Seyahat nedeni geçicidir ve amacı temel gereksinimlerin karşılanması değildir.
- Seyahat; bir yerde çalışma, gelir getirici bir faaliyette bulunma amacı taşımamaktadır.
- Sosyal ve doğal çevreye uyumu ve bu konuda bir bilinci içermektedir.
- Bir endüstri niteliğindedir.
- Sosyal bir olaydır.

Eğitimin bir türü olan mesleki eğitim, bireylere çalışma hayatında ihtiyaç duydukları bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazandıran ve bireylerin yeteneklerini çeşitli yönleriyle geliştirmeyi amaçlayan bir eğitim sürecidir (Orhan, 2015: 21). Mesleki turizm eğitiminin temel amacı, turizm endüstrisinin ihtiyaç duyduğu mesleki formasyonu vermektir. Örgün turizm eğitimi veren kurumların amacı, turizm işletmelerinin ihtiyacı olan pek çok hizmeti sağlayabilecek alt kademe insan gücünü, ara insan gücü olarak tanımlanan orta iş gücünü, turizmle ilgili kamu ve özel sektör kurumlarına yönetici, araştırmacı gibi üst kademe insan gücünü yetiştirmektir. (Polat Üzümcü, 2015:6).

Turizm eğitimi, turizm endüstrisinde çalışan insanlara etkinlik ve anlam kazandıran bir unsurdur (Aymanıkuy ve Aymanıkuy, 2013:3). Turizm eğitimi, halkın, turizm olayı konusunda tutum ve davranışlarını değiştirebilmesi için o ülkede bulunan kuruluşların yapmış olduğu çalışmaların tümüdür (Erdinç ve Yılmaz, 2012: 19).

Turizm alanındaki fiziksel ve teknolojik altyapı yatırımları, nitel ve nicel anlamda ne kadar gelişmiş olursa olsun turizm eğitimi almış nitelikli işgücü ile desteklenmedikçe hiçbir fayda sağlamayacaktır. Turizm endüstrisinin dünyada olduğu gibi Türkiye’de de büyümesi ve gelişmesi bu endüstride istihdam edilecek personelin turizm eğitimi almış olmasıyla doğru orantılıdır (Orhan, 2015: 23). Turizm endüstrisinin en önemli özelliği, emek-yoğun bir endüstri olmasıdır. Turizmde işlerin iş gücü ile yürütülmesi, bu alanda istihdamı daha kolaylaştırırken, nitelikli insan gücüne olan ihtiyacı da artırmaktadır. Turizmin bir hizmet endüstrisi olmasından dolayı yüz yüze ilişkilerin yoğun olması, mesleki ve teknik bilgi yanında davranış olarak da eğitilmiş personele olan ihtiyacı artırmaktadır (Kozak, 2012: 12).

Turizm eğitimi almış insanların % 80’inin turizm endüstrisi dışında çalışmayı düşünmesi, turizm eğitiminin üzerinde önem verilmesi gereken konulardan biridir (Aymanıkuy ve Aymanıkuy, 2013:3). Turizm eğitiminin amacı; verimliliği artırmak, personelin yetki, yetenek ve sorumluluğu arasındaki dengeyi sağlamak, toplumda hizmet bilincini geliştirmek, turiste karşı hoşgörülü ve dürüst hizmet anlayışını kazandırmak, turizm endüstrisine nitelikli personel istihdam etmek, turizmin ekonomik kalkınmadaki yerini ve önemini anlatmak, turizm

endüstrisinde çalışanların mesleki bilgi ve becerilerini artırmak, insanların turizme teşvik etmektir (Orhan, 2015: 24).

Genel olarak mesleki eğitim, bir toplumdaki kişilerin meslek sahibi olabilmeleri ve kişilere mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve uygulama yeteneklerini kazandırarak, kişinin yeteneklerinin fiziksel, duygusal, sosyal ve ekonomik yönlerden geliştirilmesini sağlamak için uygulanan süreçtir (Polat Üzümcü, 2015:5). Gerek Türkiye’de gerekse diğer ülkelerde yapılan araştırmalarda, turizm eğitimi alanların bu endüstride kariyer yapmasını etkileyen birçok içsel ve dışsal etkenler bulunmaktadır. Bu etkenlere, turizm endüstrisine olan bağlılık, işe olan ilgi, iş bulma imkanı, kendini geliştirme imkanı, terfi, iş arkadaşları ve yöneticilerle olan ilişkiler, işin saygınlığı veya sosyal statü, işin doğası ve fiziksel çalışma koşulları, kişi-endüstri uyumu, ücret ve ek gelirler örnek olarak gösterilebilir (Duman, Tepeci ve Unur, 2006: 53).

METODOLOJİ

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Türkiye’de lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrenciler olumsuz çalışma koşulları nedeniyle bu endüstride çalışmaya sıcak bakmamaktadır. Turizm endüstrisinde nitelikli işgücü olmaması ve işgören devir hızının yüksek olmasından dolayı hizmet kalitesinde düşüşler yaşanmaktadır. Bu çalışmada öğrencilerin turizm endüstrisine bakış açısı ve bu endüstride çalışma niyetleri belirlenmeye çalışılmıştır. Turizm eğitimi alan öğrencilerin mezun olduktan sonraki beklentilerinin yüksek olması, iş hayatında yaşanan sorunların kendilerinde bir gelecek kaygısı oluşturması ve sektöre bakış açılarının belirlenmesi ile turizm endüstrisine katkıda bulunacaktır.

Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak anket tercih edilmiştir. Çalışmada kullanılan anket iki bölümden oluşmaktadır (Rabia, 2008; Batman, vd., 2015) İlk bölümde öğrencilerin turizm endüstrisine yönelik tutumlarını ölçen maddeler yer almaktadır. İkinci bölümde ise öğrencilere ait demografik bilgilere ilişkin sorular bulunmaktadır. 1=Hiçbir Şekilde Katılmıyorum ve 5=Bütünüyle Katılıyorum olmak üzere 5’li Likert ölçeği ile değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde SPSS (Statistical Package for Social Sciences) programı kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS paket programı yardımı ile istatistikî işlemlere tabi tutulmuş ve tablo haline getirilerek yorumlanmıştır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bu araştırmanın evrenini Sakarya Üniversitesi Turizm Fakültesinde eğitim almakta olan öğrenciler oluşturmaktadır. Anket, Turizm Fakültesi’nde lisans eğitimi almakta olan öğrencilere gönüllülük esasına göre kolayda örnekleme yöntemi ile uygulanmıştır. Anketlerin uygulanmasında birinci sınıftan dördüncü sınıfa kadar tüm sınıflardan örnek toplanmasına özen gösterilmiştir.

Anketin uygulanması süresince 1008 kişilik çalışma evrenini temsil edeceği düşüncesiyle (Coşkun, vd., 2015: 137) 300 öğrenciye ulaşılarak veriler elde edilmiştir. Yapılan ön değerlendirme sonucunda 300 anketten eksik ve hatalı olanlar çıkarılarak 225 anket üzerinden analizler yapılmıştır.

ARAŞTIRMA BULGULARI

Çalışma amacına uygun olacak şekilde istatistikî analizler yapılmıştır. Bu amaçla araştırma ifadelerine ve demografik değişkenlere ilişkin frekans analizi yapılmıştır. Demografik değişkenlerin sektör algılamalarına ilişkin farklılık analizleri yapılmıştır. Bununla birlikte güvenilirlik analizi yapılmış ve çalışma ifadelerine ilişkin Cronbach Alpha katsayısı 0,84 olarak tespit edilmiştir. Bu oran sosyal bilimler için kabul edilebilir bir orandır (Coşkun, vd., 2015).

Tablo1. Demografik Değişkenlere İlişkin Frekans Analizi

DEĞİŞKENLER	N	%
Cinsiyet		
Erkek	103	45,8
Kadın	122	54,2
Yaş		
20 ve altı	40	17,8
21-25	178	79,1
26-30	7	3,1
Baba Mesleği		
Kamu Çalışanı	22	9,8
Özel Sektör	10	4,4
Diğer	193	85,8
Anne Mesleği		
Ev hanımı	156	69,3
Kamu/Özel Çalışanı	20	8,9
Diğer	49	21,8
Babanızın Eğitim Durumu		
İlkokul-Ortaokul-Lise	174	77,3
Önlisans-Lisans-Lisansüstü	51	22,7
Anninizin Eğitim Durumu		
İlkokul-Ortaokul-Lise	189	84,0
Önlisans-Lisans-Lisansüstü	36	16,0
Yönlendirenler		
Annem	19	8,4
Babam	36	16,0
Annem ve Babam Birlikte	31	13,8
Öğretmenlerim	19	8,4
Arkadaşlarım	23	10,2
Diğer Yönlendirenler		
Kendi Kararım	131	58,2
Kendi Kararım Değil	93	41,3
Toplam	225	100

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık %55'nin kadın olduğu görülmektedir. Bununla birlikte; 21-25 Yaş grubunun yaklaşık %80 civarında olduğu görülmektedir. Çalışma evrenin lisans öğrencileri olması çalışmada böyle bir sonucu ortaya çıkarmıştır. Katılımcıların annelerinin genel olarak ev hanımı oldukları görülmektedir.

Babaları açısından bakıldığında ise, emekli, işçi, serbest meslek gibi mesleklerin bulunduğu diğer meslekler kategorisinde bir yoğunlaşmanın olduğu görülmektedir.

Katılımcıların büyük çoğunluğunun anne ve babaların üniversite okumadıkları tespit edilmiştir. Bu oran katılımcı anneleri için daha yüksektir. Katılımcıların yaklaşık %60'a yakını kendi kararı olarak tercih ettiğini vurgulamışlardır. Kendi kararı olarak tercih etmeyenlerde ise yönlendirmenin genel olarak aile tarafından yapıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 2. Araştırma İfadelerine Katılım ile İlgili (Frekans) Sıklık Analizi

İfadeler	A.O.	S.S.	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Ne Katılıyorum		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Turizmde çalışma saatleri düzensiz ve uzundur.	3,77	0,99	8	3,6	11	4,9	59	26,2	88	39,1	56	24,9
Turizm sektöründeki çalışanlara verilen ücret rahat bir yaşam sürmek için yetersizdir.	3,54	1,10	10	4,4	24	10,7	79	35,1	55	24,4	55	24,4
Turizm sektöründe yükselmek diğer sektörlerle göre daha kolaydır.	3,20	1,01	15	6,7	32	14,2	89	39,6	69	30,7	19	8,4
Turizm sektöründe yeni yerler keşfetme olanağı fazladır.	4,05	0,97	4	1,8	18	8,0	23	10,2	96	42,7	83	36,9
Turizm sektöründe yeni insanlar ile tanışma imkânı fazladır.	4,21	0,86	3	1,3	10	4,4	16	7,1	101	44,9	94	41,8
Turizm sektöründe işletmeler nitelikli işgücüne önem vermektedir.	3,74	2,22	11	4,9	21	9,3	55	24,4	93	41,3	43	19,1
Turizm sektöründe çalışmak zevklidir.	3,55	1,06	14	6,2	23	10,2	46	20,4	107	47,6	34	15,1
Turizm sektöründe çalışma ortamı eğlencelidir.	3,73	0,98	6	2,7	20	8,9	48	21,3	98	43,6	47	20,9
Turizm sektöründe çalışanların sosyal güvencesi yetersizdir.	3,27	1,03	11	4,9	37	16,4	82	36,4	67	29,8	27	12,0
Turizm sektöründe çalışanların mesleki gelişimleri desteklenmektedir.	3,53	0,98	6	2,7	23	10,2	78	34,7	78	34,7	38	16,9
Turizm sektöründe çalışanların hakları yeterli seviyede gelişmemiştir.	3,44	1,07	9	4,0	30	13,3	83	36,9	57	25,3	45	20,0
Turizm sektöründe çalışanların eğitime önem verilmektedir.	3,43	1,12	16	7,1	24	10,7	71	31,6	70	31,1	41	18,2
Turizm sektöründe çalışanların çalışma koşulları aile yaşamlarını olumsuz etkilemektedir.	3,36	1,03	15	6,7	23	10,2	75	33,3	85	37,8	25	11,1
Turizm sektöründe çalışanlar yurt dışında da çalışma fırsatı bulmaktadır.	3,71	1,00	8	3,6	16	7,1	57	25,3	94	41,8	49	21,8

Turizm sektöründe çalışanlar ülkenin her yöresinde birçok iş imkânına sahiptir.	3,49	0,94	5	2,2	25	11,1	81	36,0	81	36,0	32	14,2
Turizm sektörü kişisel özelliklerime uygundur.	3,50	1,05	14	6,2	18	8,0	69	30,7	88	39,1	36	16,0
Turizm işletmelerinde çalışanlar işten keyfi olarak çıkartılabilirler.	3,07	1,18	26	11,6	41	18,2	76	33,8	52	23,1	29	12,9
Turizm işletmelerinde bireye düşen iş yükü fazladır.	3,66	1,00	9	4,0	16	7,1	59	26,2	95	42,2	44	19,6
Turizm işletmeleri çalışanlar arasında cinsiyet ayrımcılığı yapmazlar..	3,32	1,10	15	6,7	29	12,9	83	36,9	59	26,2	36	16,0
Turizm ile ilgili yasal sistemde boşluklar mevcuttur.	3,40	0,94	6	2,7	23	10,2	94	41,8	65	28,9	29	12,9
Turizm endüstrisi kurumsallaşmamış bir yapıdır.	3,39	1,04	12	5,3	28	12,4	74	32,9	79	35,1	30	13,3
Turizm endüstrisi çalışanları topluma fayda sağlar.	3,68	0,88	6	2,7	9	4,0	69	30,7	104	46,2	35	15,6
Toplumun turizm sektörüne bakış açısı olumsuzdur.	3,00	1,09	19	8,4	53	23,6	78	34,7	51	22,7	21	9,3
Becerilerimi kullanabilme imkânı sunmaktadır.	3,62	0,93	5	2,2	20	8,9	65	28,9	98	43,6	36	16,0

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin sektöre bakış açılarının genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. “Turizm sektöründe yeni insanlarla tanışma imkânı fazladır.” 4,21 ortalama ile en çok olumlu görüş bildirilen ifade olarak ön plana çıkmıştır. Bununla birlikte, “Turizm sektöründe yeni yerler keşfetme olanağı fazladır.” 4,05 ortalama ile olumlu görüş bildirilen ikinci ifade olarak ön plana çıkmıştır. Bu iki ifade içinde bütünüyle katılıma doğru bir artış söz konusu olmaktadır.

Olumsuz ifadeler açısından bakıldığında ise, “Toplumun turizm sektörüne bakış açısı olumsuzdur.” İfadesi 3,00 ortalama ile en düşük katılımın çıktığı ifade olarak ön plana çıkmaktadır. Birçok destinasyonda böyle bir durum söz konusu iken, Türkiye gibi gelişmekte olan ve geleneksel değerlere bağlı kapalı toplumlarda bu durum daha belirgin olabilmektedir. “Turizm işletmelerinde çalışanlar işten keyfi olarak çıkartılabilirler.” İfade 3,07 ortalama ile en düşük katılımın olduğu ikinci ifade olarak ön plana çıkmıştır. Burada sektörel bir takım zorluklara rağmen çalışanları koruyan hukuki düzenlemeler böyle bir sonucu ortaya çıkarabilmektedir. Bu iki ifadede sıklık değerleri genel olarak “katılmıyorum” ve “ne katılıyorum ne katılmıyorum” seçeneklerinde yoğunlaşmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğrencilerin ileride yapacakları mesleklerde mutlu olmaları ülkelerin uzun vadedeki üretim kapasitelerine önemli katkılar sağlayabilmektedir. Emek yoğun bir sektör olarak turizm sektöründeki çalışanların bu mesleği icra etmekten çokta memnun olmadıkları söylenebilir. Özellikle turizm alanında eğitim gören öğrencilerin üniversite eğitiminden sonra prestij sağlamayan ve uygun çalışma imkanları olmayan bu sektörden çalışmaya çok sıcak bakmadıkları görülmektedir. Dolayısı ile farklı üniversitelerin çalışma evreni bu tür çalışmaların zaman zaman tekrarlanması gelecekte sektörün ve ülkelerin geleceği açısından oldukça önemlidir.

Öğrencilerin genel olarak turizm sektörü ile ilgili olumlu bir algı taşıdıkları söylenebilir. Bununla birlikte yeni insanlarla tanışma, yeni yerler keşfetme gibi konularda yüksek bir düzeyde olumlu görüş söz konusudur. Bununla birlikte öğrenciler sektördeki çalışma saatlerinin uzun ve düzensiz olduğunu ifade etmektedirler. Özellikle turizm sektörüne bakış açısının olumsuz olduğu ilgili katılım düzeyi düşüktür. Ayrıca öğrenciler

terfiinin diğer sektörlere göre daha kolay olduğu konusunda da olumsuz görüş bildirmişlerdir. Yani öğrenciler sektörde terfiinin zor olduğu görüşündedir.

Çalışma kapsamında bazı öneriler getirilebilir. Öncelikle öğrencilerin gelecekle ilgili güzel planlamalar yaparak yabancı dil ve sektörle ilgili teknolojik birikimlerine tamamlamalarında fayda vardır. Bununla birlikte, turizm mesleğine karşı olan ön yargılarını kırmalarında yarar vardır. Okul yönetimlerinin de öğrencilerin sektöre karşı ilgilerini arttıracak faaliyetler geliştirmeleri yararlı olabilir. Konferans ve seminerler aracılığı ile sektörden uzun süre faydalanmış sektör temsilcileri getirilerek öğrencilere tecrübeler aktarılabilir. Konu ile ilgili çalışmak isteyen araştırmacıların farklı çalışma evrenlerinde sürekli çalışmalar yaparak konu ile ilgili algıları güncel tutmaları yararlı olabilir.

KAYNAKÇA

- Akat, Ö. (2008). *Pazarlama Ağırlıklı Turizm İşletmeciliği*. İstanbul: EkinYayınevi.
- Aydemir, B. (2008). *Türkiye’de Turizm Eğitimi*, Uzmanlık Tezi, Kültür ve Turizm Bakanlığı Örneği, Ankara
- Aymankuy, Ş. ve Aymankuy, Y. (2013). Turizm İşletmeciliği Eğitimi Alan Öğrencilerin Turizm Sektöründeki İstihdamla İlgili Görüşleri ve Sektördeki Kariyer Beklentileri: Balıkesir Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Örneği, *Akademik Bakış Dergisi*, 1, (35), 3.
- Baltacı, F., Üngören, E., Avsallı, H. ve Demirel, O. N. (2012). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Eğitim Memnuniyetlerinin ve Geleceğe Yönelik Bakış Açılarının Belirlemesine Yönelik Bir Araştırma. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 4, (1), 17-24.
- Coşkun, R., Altunışık, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2015). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı*, Sakarya Kitapevi, Sakarya
- Coşkun, N. (2010). *Türkiye’de Turizm Politikaları ve Turizm Sektörü Üzerindeki Etkileri*, Uzmanlık Tezi, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Cömert, M. (2014). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Sektörde Çalışmak İstedikleri Alanlar ve Sektördeki İstihdamda Cinsiyet Ayrımcılığıyla İlgili Düşünceleri. *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 1 (1), 51.
- Çatı, K. ve Bilgin, Y. (2013). Turizm Lisans Öğrencilerinin Turizm Sektöründe Çalışma Eğilimleri. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 14 (1), 24.
- Duman, T., Tepeci, M. ve Unur, K. (2006). Mersin’de Yükseköğretim ve Orta Öğretim Düzeyinde Turizm Eğitimi Almakta Olan Öğrencilerin Sektörün Çalışma Koşullarını Algılamaları ve Sektörde Çalışma İsteklerinin Karşılaştırmalı Analizi. *Turizm Araştırmaları Dergisi*, 17, (1), 53.
- Durgun, A. (2006). *Bölgesel Kalkınmada Turizmin Rolü: Isparta Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı, Isparta.
- Erdem, B. (2010). Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Otel İşletmelerinin Animasyon Bölümüne Yönelik Tutumları: Ampirik Bir Araştırma. *Ege Akademik Bakış*, 10, (3), 2.
- Erdinç, S. B.ve Yılmaz, G. (2012). Günümüzde Turizm Eğitiminin Yükseköğretim İçerisindeki Yeri, 2. *Turizm Eğitimi Konferans-Workshop*, 17-19.
- Kozak, N. (2012). Genel Turizm Bilgisi. Eskişehir: Web-Ofset
- Orhan, A. (2015). *Türkiye’de Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Turizm Sektörü İle İlgili Algılarının Çalışma Niyetleri Üzerindeki Etkisinin Belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Özgen, Ü. (2011). *Termal Turizm Açısından Afyonkarahisar İlinin Swot Analizi ile Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Pehlivan, R. (2008). *Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Almakta Olan Öğrencilerin Sektöre İlgili Tutumlarının Mezuniyet Sonrası Kariyer Seçimine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Polat Ü. T. (2015). Otel Yöneticilerinin Turizm Eğitimine Yönelik Algıları: Kocaeli İli Otel Yöneticileri Üzerinde Bir Araştırma. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30 (7), 5-7.
- Sezer, M. S. (2010). *Türkiye Turizm Sektöründe Müze Turizminin Payının Değerlendirilmesi*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Kamu Yönetimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Şahin Güzel, G. (2011). Üniversite Düzeyinde Turizm Eğitiminde Hizmet Kalitesi Beklenti ve Algısına Yönelik Ankara’da Bir Araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 3, (4), 50.
- Şahiner, T. (2012), *İnanç Turizmi Potansiyeli ve Halkın İnanç Turizmine Bakışı Açısından Değerlendirilmesi* Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- Ulama, Ş., Batman, O. ve Ulama, H. (2015). Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kariyer Algılamalarına Yönelik Bir Araştırma: Sakarya Üniversitesi Örneği. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6, (12), 339-366.

Uluçeçen, T. H. (2011). *Özel İlgil Turizmi: Kapsamı, Çeşitleri ve Türkiye'de Uygulanabilirliği*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Ankara.